Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2025/6697

12.12.2025

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 7 november 2025

betreffende een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2028-2034 (het "Pericles V-programma") en tot intrekking van Verordening (EU) 2021/840

(CON/2025/34)

(C/2025/6697)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 8 en 15 oktober 2025 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) van respectievelijk de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement een verzoek om een advies inzake een voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2028-2034 (het "Pericles V-programma") ([1]) (hierna de "ontwerpverordening" genoemd).

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 133 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan, onverminderd de bevoegdheid van de ECB, het Europees Parlement en de Raad, na overleg met de ECB, de maatregelen vaststellen die nodig zijn voor het gebruik van de euro als gemeenschappelijke munt. Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5 van het Reglement van Orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

1.1. De ECB merkt op dat de ontwerpverordening in de plaats komt van het actuele Pericles IV-programma voor de periode 2021-2027, vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/840 van het Europees Parlement en de Raad ([2]). Het Pericles V-programma zal van toepassing zijn van 2028 tot en met 2034.

1.2. De ECB herhaalt haar standpunt dat het Pericles-programma een nuttige bijdrage vormt bij de activiteiten die reeds door de ECB, Europol en nationale instanties in de strijd tegen valsemunterij van eurobankbiljetten en -munten worden verricht ([3]). De ECB vertrouw erop dat het Pericles V-programma verder zal bijdragen aan de bescherming van de integriteit van eurobankbiljetten en -munten en aan het tegengaan van mogelijke bedreigingen voor het gebruik van de euro als eenheidsmunt.

1.3. De ECB benadrukt haar actieve betrokkenheid bij de strijd tegen valsemunterij. Meer bepaald ontwikkelt de ECB ontwerpen voor eurobankbiljetten en echtheidskenmerken voor eurobankbiljetten op basis waarvan het algemene publiek en experts echte bankbiljetten kunnen onderscheiden van vervalsingen en die een afschrikkende werking hebben voor vervalsers.

1.4. De eerste serie eurobankbiljetten werd uitgegeven op 1 januari 2002. Sinds 2013 zijn de bankbiljetten van de tweede serie, de Europa-serie, geleidelijk ingevoerd. Ter voorbereiding van de invoering van bankbiljetten met betere echtheidskenmerken, bieden de ECB en de nationale centrale banken van het Eurosysteem een breed scala aan informatie aan fabrikanten en leveranciers van bankbiljettenapparatuur, alsook commerciële banken, detailhandelaren en anderen die bankbiljettenapparatuur gebruiken of dagelijks contant geld verwerken. Daarnaast biedt de ECB opleidingsprogramma's en opleidingsmateriaal aan als aanvulling op de opleiding van professionele

([1]) COM (2025) 462 final.

([2]) Verordnung (EU) 2021/840 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 20. Mai 2021 zur Errichtung eines Aktionsprogramms in den Bereichen Austausch, Unterstützung und Ausbildung zum Schutz des Euro gegen Geldfälschung für den Zeitraum 2021-2027 (het "Pericles IV-programma") en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 331/2014 (PB L 186 van 27.5.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/840/oj).

([3]) Zie punt 1 van Advies CON/2006/35 van de Europese Centrale Bank van 5 juli 2006 op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake twee voorstellen voor Besluiten van de Raad tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles") (PB C 163 van 14.7.2006, blz. 7), punt1.1 van Advies CON/2012/17 van de Europese Centrale Bank van 2 maart 2012 inzake een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma "Pericles 2020") (PB C 137 van 12.5.2012, blz. 7) en punt 1.2 van Advies CON/2018/35 van de Europese Centrale Bank van 16 augustus 2018 inzake een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het "Pericles IV-programma") (PB C 378 van 19.10.2018, blz. 2). Alle ECB-adviezen worden gepubliceerd op EUR-Lex.

geldverwerkers. Voorts wordt na de lancering van een nieuwe serie bankbiljetten informatie over het ontwerp en de echtheidskenmerken ter beschikking gesteld aan het algemene publiek. De ECB bereidt momenteel een nieuwe reeks eurobankbiljetten voor om ervoor te zorgen dat deze veilig, efficiënt en duurzaam blijven. Zowel het publiek als deskundigen nemen actief deel aan het proces. De Raad van bestuur van de ECB neemt het uiteindelijke besluit over het thema en de ontwerpen. De datum van invoering van de nieuwe reeks eurobankbiljetten wordt later vastgesteld.

1.5. Daarnaast analyseert de ECB nieuwe types vervalsingen van eurobankbiljetten in haar analysecentrum voor nagemaakte bankbiljetten (Counterfeit Analysis Centre — CAC) en gebruikt de vergaarde kennis om handhavingsautoriteiten beter te adviseren. Het CAC coördineert de verspreiding van alle bekende technische en statistische gegevens inzake vervalsingen van de euro aan alle betrokken partijen.

1.6. Vervalsers maken, naast andere technieken, gebruik van een breed scala hardware en software voor digitale beeldvorming. Als reactie daarop ondersteunt en gebruikt de Central Bank Counterfeit Deterrence Group, waarvan de ECB lid is, technologieën zoals systemen ter preventie van vervalsing, die voorkomen dat van beveiligde bankbiljetten afbeeldingen kunnen worden gemaakt en gereproduceerd.

1.7. De ECB is het ermee eens dat voortdurende aandacht nodig is om nieuwe dreigingen van valsemunterij het hoofd te bieden. De ECB is dan ook ingenomen met het feit dat het Pericles V-programma tot doel heeft potentiële bedreigingen voor de digitale euro, mocht deze in de toekomst worden uitgegeven, tegen te gaan, teneinde de integriteit van de euro in al zijn vormen te handhaven. Ook is de ECB ingenomen met het feit dat in de doelstellingen van het programma zowel rekening wordt gehouden met de bedreigingen die artificiële intelligentie met zich meebrengt als de mogelijkheden voor onderzoek die zij biedt. De voor financiering in aanmerking komende acties moeten betrekking hebben op mogelijke toekomstige ontwikkelingen op deze gebieden.

2. **Specifieke opmerkingen**

2.1. De titel en artikel 1 van de voorgestelde verordening dienen te worden uitgebreid met een verwijzing naar andere potentiële bedreigingen om nieuwe ontwikkelingen te bestrijken, onder meer in de context van de toekomstige digitale euro, in overeenstemming met overweging 12 en artikel 2, lid 2, van en de bijlage bij de ontwerpverordening.

2.2. Overeenkomstig artikel 7 van de voorgestelde verordening moet het Pericles V-programma worden uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad ([4]), in direct beheer of in indirect beheer met entiteiten als bedoeld in artikel 62, lid 1, punt c), van die verordening. Volgens de toelichting bij de ontwerpverordening wordt het Pericles V-programma geacht een aanvulling te vormen op en in overeenstemming te zijn met de initiatieven van de ECB en Europol. Daarom is het van fundamenteel belang te zorgen voor consistentie en onnodige overlapping met relevante maatregelen van andere bevoegde entiteiten met betrekking tot valsemunterij van bankbiljetten en munten, met name van respectievelijk de ECB en Europol, te voorkomen. Om deze reden dient de Commissie bij de uitvoering van acties die in het kader van het Pericles V-programma in aanmerking komen, rekening te houden met bestaande en geplande activiteiten van de ECB en Europol met betrekking tot bedreigingen voor de eenheidsmunt, zoals valsemunterij en daarmee verband houdende fraude, met inbegrip van de productie en distributie van vervalste bankbiljetten. Dit is in overeenstemming met artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2021/840, dat overeenkomstig de ontwerpverordening zou worden ingetrokken. De ECB moedigt de Commissie aan om de ervaring van de ECB in het geven van opleidingen en het verstrekken van informatie over eurobankbiljetten volledig te benutten en ervoor te zorgen dat de ontwerpverordening voorziet in volledige betrokkenheid van de ECB in dit verband.

2.3. Voorts herhaalt de ECB, onder verwijzing naar de goed functionerende samenwerking tussen de belanghebbenden van het Pericles V-programma, haar standpunt dat het nuttig zou zijn als de Commissie contact zou onderhouden met de ECB en Europol en Europol zou betrekken bij de besluitvorming over de in het kader van het Pericles V-programma te financieren acties, met name voor het gezamenlijk onderzoeken van initiatieven. Dit zou mogelijke doublures en overlappingen tussen het Pericles V-programma, andere relevante programma's en de opleidingsactiviteiten van de ECB voorkomen ([5]). Een dergelijke samenwerking zou eveneens de toepassing van een gerichte

([4]) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L 2024/2509 van 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([5]) Zie punt 8 van Advies CON/2005/22 van de Raad van de Europese Unie van 21 juni 2005 op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake een voorstel voor twee besluiten van de Raad met betrekking tot het actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles") (PB C 161 van 1.7.2005, blz. 11), punt 2.2 van Advies CON/2006/35, punt 2.4 van Advies CON/2012/17 en punt 2.2 van Advies CON/2018/35.

strategie tegen valsemunterij en daarmee verband houdende fraude in de eurozone bevorderen. Daarom dient artikel 1 van de ontwerpverordening te worden gewijzigd om te voorzien in voorafgaande raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen, waaronder de ECB en Europol, door de Commissie ten aanzien van de te nemen maatregelen. De Commissie dient de ECB voldoende tijd te geven om zich vertrouwd te maken met de documentatie met betrekking tot de overeenkomstig artikel 8, lid 1, en de punten 1 en 3 van de bijlage bij de ontwerpverordening ([6]) te nemen maatregelen.

2.4. Artikel 4, lid 2, van de ontwerpverordening dient ook te worden gewijzigd om te voorzien in voorafgaande raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen, waaronder de ECB en Europol, wanneer de Commissie aanvullende financiële middelen beschikbaar stelt overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, in direct beheer of in indirect beheer met entiteiten als bedoeld in artikel 62, lid 1, punt c), van die verordening.

2.5. De ECB benadrukt de behoefte die zij heeft 1) om gedurende het programma regelmatig te worden betrokken bij de voorbereiding van evaluatieverslagen, zodat uitdrukking wordt gegeven aan de door haar genomen maatregelen en haar actieve betrokkenheid bij de strijd tegen valsemunterij en daarmee verband houdende fraude; 2) aan het naar behoren opnemen in evaluatieverslagen en mededelingen van feedback van instanties die, naast de Commissie, actief deelnemen aan relevante maatregelen, 3) om in de toekomst regelmatig te worden geïnformeerd over het programma, en 4) om te worden geraadpleegd voorafgaand aan de vaststelling van mogelijke gedelegeerde handelingen voor de ontwikkeling van bepalingen voor het monitoring- en evaluatiekader. In dit verband merkt de ECB op dat artikel 133 van het Verdrag vereist dat de ECB wordt geraadpleegd voordat de maatregelen worden vastgesteld die nodig zijn voor het gebruik van de euro als eenheidsmunt. Deze verplichting is niet beperkt tot de ontwerpverordening, maar geldt eveneens voor gedelegeerde handelingen die betrekking hebben op de in de basiswetgevingshandeling vastgestelde bevoegdheidsgebieden. De ECB wordt overeenkomstig artikel 133 van het Verdrag over de voorgestelde verordening geraadpleegd en dient derhalve ook te worden geraadpleegd voorafgaand aan de vaststelling van gedelegeerde handelingen voor de uitvoering van maatregelen tot bescherming van de euro tegen valsemunterij en daarmee verband houdende fraude, die nodig zijn voor het gebruik van de euro als eenheidsmunt.

2.6. Tot slot, wat betreft de in artikel 8, lid 5, bedoelde acties betreft die zijn opgenomen in de punten 1) en 2) van de bijlage bij de voorgestelde verordening, stelt de ECB voor gezamenlijke acties op te nemen om de productie van valse bankbiljetten en munten buiten het eurogebied en de distributie ervan binnen het eurogebied aan te pakken. Volgens de toelichting bij de ontwerpverordening blijft het gemiddelde jaarlijkse aantal valse eurobankbiljetten onder controle, maar is voortdurende waakzaamheid geboden, zoals blijkt uit de toenemende beschikbaarheid van hoogwaardige vervalste euro's en veiligheidskenmerken op het internet/darknet, de opkomst van bankbiljetten met een gewijzigd ontwerp, en het bestaan van hotspots voor valsemunterij, bijvoorbeeld in Turkije en China.

Voor zover de ECB wijzigingen van de ontwerpverordening aanbeveelt, worden daartoe in een apart technisch werkdocument specifiek onderbouwde formuleringsvoorstellen opgenomen. Het technische werkdocument is in het Engels beschikbaar op EUR-Lex.

Gedaan te Frankfurt am Main, 7 november 2025.

De president van de ECB
Christine LAGARDE

([6]) Zie punt 2.5 van Advies CON/2012/17 en punt 2.2 van Advies CON/2018/35.